

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego dla klas IV-VI opracowany na podstawie programu nauczania „Słowa na start „

1. Przedmiotem oceny z języka polskiego są:

- opanowane wiadomości przewidziane w programie nauczania
- przedmiotowy system oceniania z języka polskiego obejmujący ocenę umiejętności
- postawę ucznia- jego aktywność

2. Uczniowie oceniani są według skali określonej w przepisach ogólnych Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania.

3. Na ocenę semestralną składają się następujące oceny częściowe:

- przynajmniej 2 oceny z odpowiedzi ustnych z działu kształcenie literackie i kulturalne
- przynajmniej 4 oceny za pisemne prace domowe i jedno zadanie klasowe w semestrze
- przynajmniej 1 ocena z nauki o języku
- przynajmniej 1 oceny ze stosowania w praktyce zasad pisowni (dyktando)
- inne oceny :

*wygłaszanie tekstów z pamięci, praca na lekcji, kartkówki, testy sprawdzające wiadomości literackie i z nauki o języku, prowadzenie zeszytu przedmiotowego, udział i osiągnięcia w konkursach polonistycznych .

Najważniejsze są oceny :

- ze sprawdzianów, zadań klasowych, kartkówek i z odpowiedzi.

Druga z kolei kategoria ważności to oceny z :

- zadań domowych, z aktywności.

Ocenianie prac pisemnych uczniów

Na ocenę dopuszczającą- uczeń :

- stara się zachować formę
- praca zbliżona do wymaganego tematu
- zdania są krótkie, zwięzłe
- nie panuje nad potokiem składniowym charakterystycznym dla języka mówionego
- popełnia liczne błędy językowe

Na ocenę dostateczną – uczeń :

- zachowuje formę, ale nie występują wszystkie elementy
- praca na temat, lecz ujęty został powierzchownie, zostały ujęte najważniejsze zagadnienia
- posługuje się zdaniami krótkimi, często występują błędy składniowe, ale zachowana jest logika wypowiedzi
- eliminuje potok składniowy
- pojawiające się błędy językowe

Na ocenę dobrą- uczeń :

- zachowuje formę
- wyczerpał temat
- stosuje wypowiedzenia pojedyncze i złożone, występują nieliczne błędy składniowe
- unika powtórzeń , używa urozmaiconego języka
- mogą zdarzyć się błędy językowe

Na ocenę bardzo dobrą – uczeń :

- zachowuje formę
- wyczerpał temat pracy
- w zależności od potrzeby buduje wypowiedzenia krótkie, treściwe lub bogate, nasycone określeniami oddającym poruszany temat, zachowana jest poprawna składnia
- wysoka sprawność i poprawność językowa

Na ocenę celującą – uczeń :

- redaguje formy nieprzewidziane programem szkoły podstawowej
- wykorzystał wiadomości spoza programu oraz lektur poznawanych podczas lekcji
- redaguje prace ciekawe, oryginalne, twórcze, pomysłowe
- posługuje się różnego typu wypowiedziami

Ocenianie wypowiedzi ustnych

Na ocenę dopuszczającą- uczeń :

- wypowiada się krótko, chaotycznie
- ma problem z odpowiedzią na temat
- nie panuje nad potokiem składniowym
- mała sprawność i poprawność językowa
- mówi niewyraźnie, cicho, w sposób niezrozumiały dla odbiorcy

Na ocenę dostateczną – uczeń :

- wypowiada się, starając się zachować wymaganą formę wypowiedzi
- mówi na temat, nie wyczerpuje omawianych zagadnień
- występują błędy językowe
- stara się mówić tak, aby nawiązać kontakt z odbiorcą

Na ocenę dobrą – uczeń :

- zachowuje formę wypowiedzi
- mówi wyczerpująco na temat
- popełnia nieliczne błędy językowe
- dba o kulturę słowa
- mówi głośno, wyraźnie, nawiązuje kontakt z odbiorcą

Na ocenę bardzo dobrą – uczeń :

- swobodnie wypowiada się na temat, zachowując formę wypowiedzi
- mówi wyczerpująco
- buduje zdania poprawne pod względem składniowym
- mówi płynnie, ciekawie, dobierając zróżnicowane słownictwo stosowne do tematu
- mówi głośno, wyraźnie, z odpowiednią intonacją, barwą głosu

Na ocenę celującą – uczeń :

- w swej wypowiedzi zawiera treści wykraczające poza program
- stosuje różne wypowiedzenia, dostosowując je do sytuacji mówienia
- mówi w sposób oryginalny, ciekawy, przemyślany
- potrafi skupić na sobie uwagę odbiorcy dzięki sposobowi mówienia

ZASADY PODWYŻSZENIA OCENY ROCZNEJ Z JĘZYKA POLSKIEGO O JEDEN STOPIEŃ:

Uczeń przez cały rok szkolny:

- systematycznie przygotowuje się do lekcji
- bierze aktywny udział w lekcjach
- poprawnie wypowiada się w piśmie i w mowie
- starannie i systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy
- prace kontrolne pisze na oceny pozytywne
- wykazuje zainteresowanie przedmiotem
- przygotowuje się solidnie do zajęć

Zmiana proponowanej oceny nastąpi, gdy uczeń:

1. napisał roczny sprawdzian/ test zawierający treści wymagane na dany stopień i uzyskał z tego powyżej 75 % przewidywanych punktów

Kryteria ocen z języka polskiego dla klasy IV szkoły podstawowej

1.Kształcenie literackie i kulturalne:

ocena dopuszczająca – uczeń:

- poprawnie czyta i wygłasza tekst literacki
- wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym
- rozumie tekst epicki po cichym przeczytaniu
- poprawnie łączy tytuły lektur z nazwiskami autorów
- zna treść lektur

ocena dostateczna – uczeń: j.w. oraz:

- rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne
- odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora
- rozumie pojęcia :opis, opowiadanie, dyskusja
- zna pojęcia :bajka, baśń

ocena dobra- uczeń: j.w. oraz:

- odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości
- wskazuje w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu
- poprawnie redaguje dialog, list
- w utworze poetyckim wyróżnia uosobienie i porównanie literackie
- w wierszu określa rytm

ocena bardzo dobra – uczeń: j.w. – oraz:

- zna cechy gatunkowe baśni i potrafi zaliczyć utwór do określonego gatunku
- we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu
- samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, temat
- samodzielnie ocenia i motywuje postępowania bohaterów

2. Formy wypowiedzi pisemnej

Formy wypowiedzi	Wymagania			
	na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
	Uczeń :			
<u>Plan</u>	-podejmuje próby napisania planu ramowego do krótkiego tekstu literackiego	-poprawnie pisze plan ramowy krótkiego tekstu literackiego	-samodzielnie redaguje plan ramowy -stosuje równoważniki zdań	- samodzielnie redaguje plan ramowy , stosując różne wypowiedzenia - przekształca plan
<u>Opowiadanie</u>	- podejmuje próby napisania krótkiego opowiadania na podstawie planu	-redaguje krótkie opowiadanie na podstawie planu	- redaguje opowiadanie na zadany temat, stosując następstwo czasowe	- sam redaguje opowiadanie twórcze lub odtwórcze , zachowując wybrany czas narracji
<u>Opis</u>	- podejmuje próby opisanie wybranej osoby	- redaguje opis - stosuje przymiotniki jako określenia rzeczownika	- poprawnie redaguje opis, stosując właściwe słownictwo - unika powtórzeń	- samodzielnie redaguje opis - stosuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne dąży do obrazowości i plastyczności
<u>List</u>	- zna kompozycję i układ listu podejmuje próby pisania listu	- właściwie rozmieszcza i zapisuje adres nadawcy i odbiorcy - redaguje list	- zachowuje właściwą kompozycję listu redaguje zwięzłe życzenia i pozdrowienia	- sam redaguje list w sprawie - poprawnie stosuje zwroty grzecznościowe i skróty związane z korespondencją i zapisuje je
<u>Dialog</u>	- wie czym wyróżnia się dialog - podejmuje próbę napisania dialogu	- redaguje krótki dialog - przekształca dialog na tekst ciągły na podstawie wzoru	- redaguje dialogi ilustrujące różne sytuacje	- samodzielnie redaguje dialogi na podstawie lektury - właściwie zapisuje dialog

<u>Informacja</u>	- na lekcji podejmuje próby napisania krótkiego i prostego tekstu użytkowego	- redaguje proste informacje	- redaguje informacje, zachowując jej najważniejsze składniki	- sam redaguje rozmaite informacje, umieszczając w nich elementy, konieczne dla sprawnej komunikacji
<u>Notatka</u>	- podejmuje próby napisania krótkiej notatki	- redaguje poprawną notatkę	- redaguje notatkę w dowolnej formie, zwracając uwagę na ważne treści	- stosuje poprawny zapis

3. Nauka o języku

Ocena dopuszczająca- uczeń:

- opanował w stopniu dopuszczającym ortografię
- zna podstawowe części mowy- rzeczownik i czasownik
- rozpoznaje czasownik i określa formy przy pomocy nauczyciela
- rozpoznaje rzeczownik i określa jego formę
- rozpoznaje zdania
- rozpoznaje głoski
- poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzi

Ocena dostateczna- uczeń: j.w. – oraz :

- opanował w stopniu dostatecznym ortografię
- samodzielnie rozpoznaje części mowy – czasownik, rzeczownik, przymiotnik
- w miarę poprawnie analizuje związki wyrazowe
- wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania :podmiot i orzeczenie
- określa cechy głosek: dźwięczność, nosowość, miękkość

Ocena dobra- uczeń : j.w. –oraz :

- opanował w stopniu dobrym ortografię

Ocena bardzo dobra – uczeń: j.w – oraz:

- opanował w stopniu bardzo dobrym ortografię
- całkowicie poprawnie analizuje i stosuje związki wyrazowe w zdaniach
- samodzielnie rozpoznaje wszystkie części zdania

Ocena celująca- uczeń: j.w. –oraz:

- wykazuje zainteresowania przedmiotem
- czyta i zna dodatkowe teksty
- orientuje się w zagadnieniach języka, literatury i kultury, bardziej niż wymaga tego program
- jest aktywny, bierze udział, z bardzo dobrymi wynikami , w konkursach szkolnych i pozaszkolnych

Kryteria ocen z języka polskiego dla klasy V szkoły podstawowej

1. Kształcenie literackie i kulturalne:

Ocena dopuszczająca- uczeń:

- poprawnie czyta i wygłasza tekst poetycki
- wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym
- rozumie tekst epicki po cichym przeczytaniu
- poprawnie łączy tytuły lektur z nazwiskami autorów
- zna treść lektur

Ocena dostateczna – uczeń: j.w. – oraz:

- rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne
- wskazuje cechy bohaterów
- odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora
- rozumie pojęcia: opis, dialog, opowiadanie
- zna pojęcia: bajka, baśń, legenda, mit

Ocena dobra- uczeń: j.w – oraz:

- odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości
- wskazuje w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu
- w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne: porównanie, przenieśnia, epitety, dźwiękonaśladownictwo
- odróżnia wiersz stroficzny od ciągłego

Ocena bardzo dobra- uczeń: j.w – oraz:

- zna cechy gatunkowe bajki, baśni, mitu, legendy i potrafi zaliczyć utwór do określonego gatunku
- we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu
- samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, przesłanie, ideę, temat
- samodzielnie ocenia i motywuje postępowanie bohaterów

2. Formy wypowiedzi pisemnej

<u>Formy wypowiedzi</u>	<u>Wymagania</u>			
	Na ocenę dopuszczającą	Na ocenę dostateczną	Na ocenę dobrą	Na ocenę bardzo dobrą
	<u>Uczeń:</u>			
<u>Wypowiedź jednozdaniowa</u>	- próbuje zredagować jednozdaniową wypowiedź pisemną, starając się dostosować ją do określonej intencji	- redaguje jednozdaniową wypowiedź pisemną starając się dostosować ją do określonej intencji	- redaguje jednozdaniową wypowiedź zgodnie z określoną intencją	- redaguje poprawnie jednozdaniową wypowiedź zgodnie z określoną intencją
<u>Plan</u>	- redaguje przy pomocy nauczyciela plan ramowy	- pisze plan ramowy - redaguje wypowiedź, rozwijając punkty planu	- redaguje plan ramowy i szczegółowy - redaguje bogatą treściowo wypowiedź, rozwijając punkty planu	- redaguje plan planowy i szczegółowy, stosując różne wypowiedzenia -redaguje poprawną, bogatą treściową wypowiedź, rozwijając punkty planu
<u>Opowiadanie</u>	-próbuje napisać krótkie opowiadanie	- redaguje i komponuje opowiadanie odtwórcze - unika powtórzeń	- redaguje i komponuje opowiadanie odtwórcze i twórcze - stosuje synonimy czasownika „mówić”	- redaguje i komponuje opowiadanie odtwórcze i twórcze, stosując precyzyjne wyrazy i wyrażenia określające stosunki czasowe - świadome posługiwanie się różnymi typami wypowiedzeń
<u>Opis</u>	- podejmuje próby opisanie postaci, rzeczy	- redaguje opis, porządkując prezentowane elementy	- buduje wypowiedzenia pojedyncze bogato rozwinięte i wypowiedzenia współzręcznie złożone z wykorzystaniem określeń przymiotnikowych lub rzeczownikowych	- poprawnie zapisuje wyrażenia przymiotkowe określające stosunki przestrzenne oraz przymiotniki złożone
<u>Charakterystyka postaci (próba)</u>	- próbuje przy pomocy nauczyciela wskazać opis postaci	- redaguje opis postaci, wskazując jej wady i zalety - używa wyrazów określających - stosuje w opisie przymiotniki i rzeczowniki	- redaguje opis postaci, próbując ją charakteryzować - stosuje słownictwo nazywające cechy i oceniające	- świadomie doбира słowa ze względu na temat wypowiedzi oraz ich wartość znaczeniową - posługuje się słownictwem wyrażającym ocenę

<u>Dialog</u>	- podejmuje próbę napisania dialogu	- zapisuje rozmowę, np. z kolegą -stara się eliminować potok składniowy - stara się przekształcać dialog w tekst ciągły - stara się włączyć dialog w tekst ciągły	- stosuje wyrazy bliskoznaczne - eliminuje potok składniowy - przekształca dialog w tekst ciągły - włącza dialog w tekst ciągły	- właściwie zapisuje dialog z tekstem wyjaśniającym sytuację mówienia - poprawnie włącza dialog w spójny tekst
<u>List</u>	- zna budowę listu i próbuje napisać list	- pisze krótki list, zachowując jego elementy	-poprawnie pisze list - wyraża zbliżone treści za pomocą różnych części mowy	- pisząc list świadomie posługuje się słownictwem wyrażającym daną intencję - zastępuje wyrazy nadużywane wyrazami i zwrotami bliskoznacznymi
<u>Notatka z lektury</u>	-próbuje napisać krótką notatkę w formie planu	- redaguje notatki w formie planu	- redaguje notatki w formie planu i wypowiedzi ciągłej	- w notatkach uwzględnia :miejsce akcji, postaci, wydarzenia
<u>Zaproszenie</u>	- próbuje napisać zaproszenie	- redaguje zaproszenie dla różnych adresatów - poprawnie zapisuje zwroty grzecznościowe	- projektuje układ graficzny zaproszenia	- buduje wypowiedzenia podrzędnie złożone, zawierające informacje o okolicznościach zdarzenia - stosuje poprawną interpunkcję przy zapisywaniu dat, godzin, itp.
<u>Sprawozdanie</u>	- podejmuje napisać sprawozdanie z uroczystości klasowej	- relacjonuje wydarzenia, podaje informację o miejscu, czasie, osobach i przebiegu wydarzeń	- stara się stosować wypowiedzenia pojedyncze rozwinięte, bogate w informację	- stosuje formy czasowników charakterystyczne dla sprawozdania - osiąga dokładność i sprawozdawczy charakter wypowiedzi - poprawnie stosuje różne typy liczebnika.

3. Nauka o języku

Ocena dopuszczająca- uczeń:

- opanował w stopniu dopuszczającym ortografię
- zna podstawowe części mowy
- rozpoznaje czasownik i określa formy przy pomocy nauczyciela
- dostrzega związek czasownika z innymi wyrazami
- rozpoznaje rzeczownik i określa jego formę
- rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania
- poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzeń

Ocena dostateczna- uczeń: j.w. –oraz :

- opanował w stopniu dostatecznym ortografię

- samodzielnie rozpoznaje części mowy i określa ich formy
- w miarę poprawnie analizuje związki wyrazowe
- zna liczebnik
- wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania

Ocena dobra uczeń : j.w. – oraz:

- opanował w stopniu dobrym ortografię
- rozumie i rozpoznaje temat i końcówkę w odmianie wyrazu
- zna pojęcie oboczności głosek na prostych przykładach
- rozumie stosunki współrzędności i podrzędności zespołów składniowych
- odróżnia związek główny od związków pobocznych
- rozumie pojęcie akcentu, podaje przykłady

Ocena bardzo dobra – uczeń : j.w. – oraz:

- opanował w stopniu bardzo dobrym ortografię
- całkowicie poprawnie analizuje i stosuje związki wyrazowe w zdaniach
- samodzielnie rozpoznaje poznane części mowy i zdania
- zna wyjątki od podstawowej zasady akcentowania

Ocena celująca – uczeń : j.w. – oraz :

- wykazuje zainteresowanie przedmiotem
- czyta i zna dodatkowe teksty
- orientuje się w zagadnieniach języka, literatury i kultury, bardziej niż wymaga tego program
- jest aktywny, bierze udział- z bardzo dobrymi wynikami- w konkursach szkolnych i pozaszkolnych

Kryteria ocen z języka polskiego dla klasy VI szkoły podstawowej

1. Kształcenie literackie i kulturalne :

Ocena dopuszczająca- uczeń :

- poprawnie czyta i wygłasza tekst poetycki
- wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, teatralnym, filmowym
- rozumie tekst epicki po cichym przeczytaniu
- korzysta z objaśnień wyrażen i zwrotów pod tekstem
- poprawnie łączy tytuły lektur z nazwiskami autorów
- zna treść lektur

Ocena dostateczna – uczeń : j.w. – oraz :

- rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne
- wskazuje cechy bohaterów
- odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora
- rozumie pojęcia: opis, opowiadanie, przepis, życzenie, instrukcja
- porządkuje wydarzenia, uwzględniając związki przyczynowo- skutkowe
- zna pojęcia: bajka, baśń, mit, legenda, powieść, ballada
- samodzielnie wyszukuje informacje we wskazanym źródle

Ocena dobra uczeń : j.w. – oraz :

- odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości
- czyta płynnie, przejrzyście intencjonalnie
- wskazuje w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu
- poprawnie redaguje dialog, opis, opowiadanie, instrukcję, przepis, list, życzenia, zaproszenia
- w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne
- odróżnia wiersz stroficzny od ciągłego

Ocena bardzo dobra – uczeń : j.w.- oraz :

- zna cechy gatunkowe bajki, legendy, powieści i potrafi zaliczyć utwór do określonego gatunku
- we własnym opowiadaniu wprowadza elementy opisu, dialogu
- samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, przesłanie, idee, temat
- samodzielnie ocenia i motywuje postępowanie bohater

2. Formy wypowiedzi pisemnej

Formy wypowiedzi	Wymagania			
	<u>na ocenę dopuszczającą</u>	<u>na ocenę dostateczną</u>	<u>na ocenę dobrą</u>	<u>na ocenę bardzo dobrą</u>
	<u>Uczeń</u>			
<u>Opowiadanie</u>	- pisze krótkie opowiadanie	- redaguje opowiadanie w 1.i 3. osobie - buduje wypowiedzenie, zachowując poprawny szyk wyrazów - posługuje się określeniami	- redaguje opowiadanie na podstawie własnych przeżyć lub lektury	- redaguje i właściwie komponuje opowiadanie odtwórcze i twórcze z zastosowaniem dialogu - przytacza i zapisuje poprawnie cudzą wypowiedź - świadomie przekształca tekst ciągły na dialog poprawnie stosuje mowę niezależną i zależną - indywidualizuje wypowiedzi rozmówców
<u>Opis</u>	- potrafi opisać osobę, rzecz	- posługuje się określeniami	- wykorzystuje słownictwo nazywające uczucia, a także słownictwo oceniające	- redaguje opis dzieła sztuki
<u>Streszczenie</u>	- potrafi streścić krótki tekst	- streszcza wydarzenia w porządku chronologicznym	- streszcza wydarzenia w porządku chronologicznym, niezależnie od kolejności przedstawionej w utworze	- posługuje się środkami językowymi zwięźle wyrażającymi treści
<u>Charakteryzowanie postaci</u>	- przedstawia charakteryzowaną postać	- przedstawia charakteryzowaną postać - opisuje jej wygląd - stosuje zwroty i wyrażenia określające wygląd postaci	- dostrzega względność ocen - stosuje nazwy nosicieli cech oraz przymiotniki nazywające cechy	- stosuje wyrazy ekspresywne, dobiera wyrazy najtrafniejsze
<u>Sprawozdanie</u>	- odtworzy przebieg wycieczki i imprezy szkolnej	- zachowuje porządek chronologiczny - zachowuje logiczną całość wypowiedzi	- używa w określonych sytuacjach zdań bezpodmiotowych	- stosuje znaki interpunkcyjne przy zapisie rzymskich i arabskich liczb typu: V liceum, 7. zawodnik,
<u>List</u>	- zna kompozycję i układ listu - pisze krótki list	- redaguje list oficjalny i nieoficjalny	- poprawnie redaguje list oficjalny i nieoficjalny	- poprawnie redaguje list oficjalny i nieoficjalny - świadomie posługuje się słownictwem, wyrażającym intencję wypowiedzi

<u>Notatki z lektury</u>	- redaguje krótką notatkę	- redaguje notatkę	- wyciąga krótkie wnioski wynikające z analizy tekstów	- wyciąga wnioski podsumowujące dyskusję po przeczytaniu lektury
<u>Pisma użytkowe</u>	-potrafi zredagować krótki i prosty tekst użytkowy	- redaguje telegram zgodnie z intencją i zaistniałą sytuacją	- poprawnie wypełnia użytkowe druki pocztowe	- swobodnie skraca tekst, pozostawiając niezbędne informacje - poprawnie stosuje skróty

3.Nauka o języku

Ocena dopuszczająca- uczeń:

- opanował w stopniu dopuszczającym ortografię
- zna podstawowe części mowy
- rozpoznaje czasownik i określa formy przy pomocy nauczyciela
- dostrzega związek czasownika z innymi wyrazami
- rozpoznaje rzeczownik i określa jego formę
- rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania
- poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzeń

Ocena dostateczna- uczeń: j.w. –oraz :

- opanował w stopniu dostatecznym ortografię
- samodzielnie rozpoznaje części mowy i określa ich formy
- w miarę poprawnie analizuje związki wyrazowe
- zna liczebnik
- wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania
- określa cechy głosek: dźwięczność, nosowość, miękkość

Ocena dobra uczeń : j.w. – oraz:

- opanował w stopniu dobrym ortografię
- rozumie i rozpoznaje temat i końcówkę w odmianie wyrazu
- zna pojęcie oboczności głosek na prostych przykładach
- rozumie stosunki współrzędności i podrzędności zespołów składniowych
- odróżnia związek główny od związków pobocznych
- rozumie pojęcie akcentu, podaje przykłady

Ocena bardzo dobra –uczeń : j.w. – oraz:

- opanował w stopniu bardzo dobrym ortografię
- całkowicie poprawnie analizuje i stosuje związki wyrazowe w zdaniach
- samodzielnie rozpoznaje poznane części mowy i zdania
- zna wyjątki od podstawowej zasady akcentowania

Ocena celująca – uczeń : j.w. – oraz :

- wykazuje zainteresowanie przedmiotem
- czyta i zna dodatkowe teksty
- orientuje się w zagadnieniach języka, literatury i kultury, bardziej niż wymaga tego program
- jest aktywny, bierze udział- z bardzo dobrymi wynikami- w konkursach szkolnych i pozaszkolnych